

MANUÁL PRO POZŮSTALÉ

Co všechno musíte udělat, když zemře někdo z vašich blízkých

1. Ohlášení úmrtí – nejlépe se zesnulým nehýbat a zavolat lékaře (nejlépe ošetřujícího) nebo Záchranou službu - 155, aby konstatovali úmrtí. V případě podezření na trestný čin nebo sebevraždu je třeba volat Policii ČR (pitva). Lze přikrýt tělo dekou, pomaleji dochází k vychladnutí těla; ztlumit topení, otevřít okno. Koroner vydá **List o prohlídce mrtvého**.

Připravit doklady: - OP zemřelého; jeho kartičku pojištěnce; rodný a oddací list; lék. zprávy. Ze zákona není stanovena doba pro ohlášení úmrtí. Záchraná služba si přeje být vyzooměna co nejdříve. Jiní ctí interval 2 hodin (viz. Zákon o pohřebnictví). Po stanovení úmrtí lékařem můžete volat Pohřební službu. Chcete-li jej sami umýt a obléknout, je dobré tak učinit, než dojde ke ztuhnutí (několik hodin). Jinak mytí a oblékání zesnulého provádí pohřební služba (je třeba dodat oblečení).

2. Úmrtní list a objednání pohřbu – po úmrtí osoby obdrží matriční úřad od zdravotnického zařízení, ve kterém osoba zemřela, nebo prostřednictvím pohřební služby, která zajišťuje pohřeb, tzv. list o prohlídce mrtvého. Tento dokument mohou doručit i pozůstalí. Na jeho základě zapíše zemřelého do knihy úmrtí a vystaví úmrtní list, který si lze vyzvednout osobně, nebo je zaslán doporučeně na adresu vypravitele pohřbu. Většinou to trvá týden, oficiálně do 30 dnů. Matrika úmrtí má oznamovací povinnost vůči České správě sociálního zabezpečení a Všeobecné zdravotní pojišťovně, také zajistí zápis úmrtí do Informačního systému evidence obyvatel.

Optimální doba pro vykonání pohřbu je zpravidla 5–6 dní po úmrtí. Pohřební službu si vybírá rodina. Základní cena pohřbu je 15 – 20 000 Kč. **(Nárok na pohřebné – má ten, kdo zaplatil pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte. Výše pohřebného je pevná částka 5000 Kč. Žádost se vyřizuje na oddělení státní sociální podpory. Také některé obce vyplácí svým obyvatelům obecní pohřebné, jedná se o pravidlo schválené místním zastupitelstvem. Nárokovat jej lze na člověka, který měl v obci zapsaný trvalý pobyt. Samospráva jej vyplácí na základě předložení dokumentu o vypravení pohřbu.)**

3. Dědictví – vyřizuje notář, kterému toto bylo přiděleno Okresním soudem, na základě oznámení matriky o úmrtí. Ten vyzve vyřizovatele pohřbu do 1-2 měsíců k vyřízení pozůstalosti. Dědí se ze zákona nebo podle závěti, ale je možná i kombinace obojího. Dědic zmíněný v závěti má přednost před dědici ze zákona, výjimkou jsou takzvaní neopomenutelní dědici (potomci zemřelého). Ty lze po splnění určitých podmínek vydědit. Dědí se majetek nebo jeho část. Do výše ceny majetku na dědice zároveň přecházejí i dluhy zemřelého. Dědictví lze odmítnout. V některých případech dědický nárok přechází na potomky toho, kdo dědictví odmítl. Hodnota majetku připadajícího do dědictví se zjišťuje ze společného prohlášení dědiců nebo z ocenění provedeného tím, kdo pozůstalost spravuje. Pokud se dědicové na hodnotě neshodnou, znalce určí notář. Za vypořádání dědictví se dle jeho hodnoty musí notáři vyplatit odměna (min. 600Kč). Dědická daň byla zrušena 2014. Nabyté dědictví je u fyzických osob osvobozeno od daně z příjmu.

4. Příspěvky a dávky – v případě, že byl vyplácen příspěvek na péči zemřelé osobě, příp. jiné sociální dávky, je nutné informovat o úmrtí úřad práce, oddělení hmotné nouze a dávek pro osoby se zdravotním postižením.

5. Bankovní účet - úmrtím majitele účtu smlouva o běžném účtu nezaniká. V případě, že majitel účtu neurčil disponenta, tak do 24 hodin od doložení úmrtí klienta banka blokuje účet. Trvalé příkazy a inkasa tak z účtu přestanou odcházet, pokud majitel účtu nestanovil, že se v nich po jeho smrti nemá pokračovat.

Běžná praxe je taková, že jeden klient je vždy majitelem účtu. Může ale oprávnit jiné osoby (disponenty) k nakládání s penězi na účtu. Počet disponentů k účtu není omezen.

Majitel účtu také stanoví rozsah pravomocí, které budou disponenti mít.

Disponent může obsluhovat účet i po smrti jeho majitele, pokud majitel účtu bance za svého života sdělí, že dispoziční právo pro další osoby bude trvat i po jeho smrti. Ale pozor!

To platí jen u smluv, které byly podepsány po 1. lednu 2005. Pokud jste s bankou uzavřeli smlouvu do 31. prosince 2004, dispoziční práva platí jen za života majitele účtu.

Pokud chcete, aby měla určená osoba dispoziční práva i po vaší smrti, musíte smlouvu změnit. Až do skončení dědického řízení disponent nemůže účet zrušit. Notář si zjišťuje stav konta ke dni úmrtí majitele účtu. Peníze jsou součástí dědictví. Notář si může od banky vyžádat podrobný výpis účtu. Pokud nemáte dispoziční práva, a přesto potřebujete bankovním účtem disponovat, musíte požádat soud, aby vás stanovil jako správce dědictví a do vašich pravomocí zahrnul manipulaci s penězi na účtu.

6. Převod plynu, elektřiny a vody – potřeba doložit úmrtní list člověka, s nímž byla uzavřena smlouva. Pak se ukončí odběr a provede celkové vyúčtování. Doplatek či přeplatek se řeší až s právoplatnými dědici.

7. Výplata poměrné části přeplatku za komunální odpad – žádat na OÚ.

8. Česká pošta – zrušení poplatků za TV a ČRo a SIPO – je třeba zrušit všechny platby kromě poplatku za ČT a ČRo, tedy elektřinu, plyn atd. Pak na poště předložit úmrtní list a SIPO. Zde se vyplní formulář na zrušení poplatků za TV a ČRo. Po zrušení všech poplatků pak, na adresu České pošty zašlete žádost o zrušení spojovacího čísla SIPA. Trvalý příkaz platby z účtu zanikne až po ukončení pozůstalostního řízení, kdy obdržíte dokument od notáře, který předložíte v bance.

9. Zrušení telefonního čísla – kontaktovat operátora. Telefonní operátor nemůže žádat, aby dědici zaplatili pokutu za předčasně ukončenou smlouvu. Smlouva končí dnem úmrtí.

10. Povinné ručení – dopravní prostředky – V případě úmrtí vlastníka auta je třeba se obrátit na pojišťovnu. Pro provoz auta po úmrtí majitele se musí provést změna ve smlouvě, aby i nadále platilo povinné ručení (nemusí se znovu platit). Po skončení dědického řízení je znám nový majitel, který vlastnictví auta ohlásí na registru vozidel. Rozhodující je den, kdy vozidlo změnilo vlastníka. K tomuto dni zanikne staré povinné ručení. Pokud by pozůstalí chtěli povinné ručení zrušit hned po smrti majitele vozu, vystavují se sankcím České kanceláře pojistitelů. Lze požádat notáře o povolení vyřadit dočasně vůz z provozu a uložit značky do depozitu do vyřešení dědického řízení. Pouze tak je možné povinné ručení zrušit.

11. Pojištění – Pokud pozůstalí nevědí o majetkové smlouvě (povinné ručení, havarijní pojištění na vozidlo, pojištění nemovitosti či domácnosti aj.), pak se o ní mají šanci dozvědět při výročí pojištění, kdy pojišťovna posílá buď rekapitulaci smlouvy, nebo složenkou k platbě pojistného na další období. Pozůstalí pak musí úmrtí doložit a zažádat o zrušení nebo změnu smlouvy. Ohledně životních pojistek platí, že pojišťovna nemůže vyplatit pojistné plnění oprávněné osobě, pokud sama nepožádá o plnění. Promlčecí doba je deset let.

PROJEKT DOMOV JE ZÁKLAD II - Rády Vám pomůžeme s vyřízením vašich záležitostí – zdarma
Jana Horská - 603 119 871, Petra Rýznarová - 603 161 040, Ivona Šarmanová - 603 163 687